

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1423/2018
18.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Бусарца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Јагодини К 474/14 од 28.05.2018. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 1186/18 од 24.08.2018. године, у седници већа одржаној дана 18.12.2018. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Бусарца, **ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Јагодини К 474/14 од 28.05.2018. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 1186/18 од 24.08.2018. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у првостепеној пресуди

на основу одредбе чланова 423. тачка 1) ЗКП

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

што је дана 15.07.2009. године у ..., општина Рековац, као власник и одговорно лице СТР "ББ" из ..., у урачунљивом стању и свестан да је његово дело забрањено, у обављању привредне делатности, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, лажним приказивањем чињеница довео у заблуду директора оштећеног предузећа ДОО "ВВ" из ..., ГГ из ..., на тај начин што је након закључења купопродајног уговора број 1318/2008 са оштећеним предузећем "ВВ" из ..., сходно члану 3. предметног уговора, издао бланко потписану меницу са меничним овлашћењем серијски број АА0245287 од 15.07.2009. године, као средство обезбеђења плаћања за преузету робу, по рачунима – отпремницама број 00001152-5 од 15.09.2009. године, број 00001016-2 од 13.08.2009. године, број 0000967-9 од 04.08.2009. године, број 0000975-0 од 04.08.2009. године, број 0000968-7 од 04.08.2009. године, број 0000886-9 од 15.07.2009. године и број 0000153-3 од 15.09.2009. године, иако је знао да је текући рачун СТР "ББ" у непрекидној блокади почев од 24.04.2009. године, прибавивши себи противправну имовинску корист у износу од

- 2 -

438.057,87 динара, а на штету предузећа ДОО "ВВ" из ..., при чему је био свестан своје радње, хтео је њено извршење, као наступање забрањене последице,

-чиме би извршио кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ.

На основу одредбе члана 265. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини К 474/14 од 28.05.2018. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и истовремено је осуђен на новчану казну у одређеном износу од 20.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико исти не плати новчану казну у одређеном року, суд ће исту заменити казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име трошкова кривичног поступка – паушала плати износ од 5.000,00 динара, на име трошкова кривичног поступка износ од 17.307,00 динара све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је оштећени ДОО "ВВ" из ... упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 1186/18 од 24.08.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Бусарца и пресуда Основног суда у Јагодини К 474/14 од 28.05.2018. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Бусарац, због повреде закона из члана 485. став 4. у вези члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП и због а како то произилази из садржине захтева повреде одредбе члана 1. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, односно да другостепену пресуду Вишег суда у Јагодини укине и предмет врати том суду на поновно одлучивање.

Из списка предмета се утврђује да је Основни јавни тужилац у Јагодини пред Основним судом у Јагодини подигао оптужницу Кт 1227/10 од 23.04.2012. године против окривљеног АА због оправдане сумње да је извршио кривично дело издавање чека и коришћење платних картица без покрића из члана 228. став 3. у вези става 2. КЗ. Даље, из списка предмета се утврђује да је Основни јавни тужилац у Јагодини актом Кт 1227/10 од

20.03.2018. године који је запримљен у Основни суд у Јагодини дана 26.03.2018. године изменио оптужни акт Кт 1227/10 од 23.04.2012. године у погледу чињеничног описа и правне квалификације, тако што је окривљеном ставио на терет да је извршио кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ, док је у осталом делу оптужни акт остао неизмењен.

Одредбом члана 228. став 2. КЗ ("Службени гласник РС" 85 од 06.10.2005. године... 108 од 10.10.2014. године) прописано је да ће се казном из става 1. овог члана казнити и онај ко изда или стави у промет чек, меницу, акцептни налог, какву гаранцију или какво друго средство плаћања или обезбеђења, иако зна да за то нема покриће и тиме себи прибави противправну имовинску корист у износу који прелази 10.000,00 динара.

Радње извршење основног облика кривичног дела из члана 228. став 2. КЗ јесте издавање или стављање у промет чека, менице, акцептног налога, гаранције или неког другог средства плаћања или обезбеђења плаћања.

Последица овог кривичног дела огледа се у прибављању противправне имовинске користи себи или другом преко оног који је означен у члану 228. ст. 1. и 2. КЗ, у конкретном случају преко 100.000,00 динара (став 3. члана 228. КЗ).

За постојање овог облика предметног кривичног дела потребно је да на субјективном плану окривљеног, осим умишљаја, постоји знање да чек или друго средство плаћања нема покриће.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика ("Службени гласник РС" 94 од 24.11.2016. године) који је ступио на снагу дана 01.03.2018. године као ново прописано је кривично дело превара у обављању привредне делатности.

Кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим чини онај ко у обављању привредне делатности, у намери да себи или другом прибави противправну корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да нешто учини или не учини на штету имовине субјекта привредног пословања за које или у којем ради или другог правног лица.

Последица овог кривичног дела састоји се у чињењу или не чињењу пасивног субјекта на штету своје или туђе имовине при чему је потребно да је штета на имовини привредног субјекта и наступила.

Из цитираних законских одредби, по налажењу Врховног касационог суда, јасно произилази да се законска обележја ових кривичних дела у битноме разликују како у погледу наведених радњи извршења тако и у односу на прописане последице.

Стога се, по оцени Врховног касационог суда има сматрати да је даном ступања на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног законика ("Службени гласник РС" 94/2016) 01.03.2018. године а којим је прописано кривично дело превара у обављању привредне делатности престало да постоји кривично дело издавање чека или коришћење платних картица без покрића из члана 228. Кривичног законика ("Службени гласник РС" 85 од 06.10.2005. године... 108 од 10.10.2014. године).

Према одредби члана 1. КЗ никоме не може бити изречена казна или друга кривична санкција за дело које пре него што је учињено законом није било одређено као кривично дело, нити му се може изрећи казна или друга кривична санкција која законом није била прописана пре него што је кривично дело учињено.

Како су побијане правноснажне пресуде донете након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног законика дана 01.03.2018. године ("Службени гласник РС" 94/2016) којим је кривично дело издавање чека или коришћење платних картица без покрића из члана 228. став 3. у вези става 2. КЗ за које је окривљени оптужним актом јавног тужиоца у Јагодини Кт 1227/10 од 23.04.2012. године гоњен, декриминализовано, то суд, по измењеном оптужном акту јавног тужиоца од 20.03.2018. године и у погледу одлучних чињеница, није могао правилном применом члана 1. КЗ окривљеног АА да огласи кривим због кривичног дела превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ, нити је другостепени суд првостепену пресуду могао да потврди јер је бранилац ове повреде закона истицао у изјављеној жалби, већ је, по оцени Врховног касационог суда, суд био дужан да након 01.03.2018. године окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело издавање чека или коришћење платних картица без покрића из члана 228. став 3. у вези става 2. КЗ, које је декриминализовано, што није учинио, нити је другостепени суд са изнетих разлога могао да потврди побијану првостепену пресуду.

На изнети начин, по налажењу Врховног касационог суда, првостепени суд је учинио повреду кривичног закона на штету окривљеног АА из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП у вези члана 1. КЗ, а коју повреду закона није отклонио ни другостепени суд, на шта се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, указује.

Стога је Врховни касациони суд као основан усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, побијане пресуде преиначио, тако што је овог окривљеног ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. КЗ, а како је све то дато у изреци ове пресуде.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 265. став 1. ЗКП, одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) у вези члана 423. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП у вези члана 1. КЗ, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

- 5 -

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.